

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidékre:
Félévre . . . 3 frt — kr.	Félévre . . . 5 frt — kr.
Negyedévre . 1 frt 50 kr.	Negyedévre . 2 frt 50 kr.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

A politikai helyzet.

— szept. 21.

Mi lesz akkor, ha az osztrák obstrukció beváltja fenyegetését és csakugyan lehetetlenné teszi a delegáció megválasztását? Erre a fogas kérdésre a magyar politikus ész már megtalálta az elmés megoldást. S ez oly egyszerű, mint a kétszerkettő.

Az okoskodás rendszere a következő; Mindkét állam képviselőtestülete megbiz egy küldöttséget a köteles közös védelem és közös diplomácia ügyeinek elintézésére. A képviselőház a megbizó, a melynek mandatáriusa a delegáció. Ha már most a megbizott bármely oknál fogva nem tudja megoldani a reá rótt föladatot, akkor ebből nem következhetik más, — mint hogy mandátumát visszaadja megbizója kezébe s ezzel a mandatarius föladata egyszerűen visszaszáll a megbizóra. Vagyis a delegáció teendője visszaháramlik a képviselőházra, mely a maga jogainak és köteletségének egy részét a delegációra ruházta.

Ebből nyilván kitetszik, hogy mi lesz az eljárás módja arra az

esetre, ha az osztrák delegáció küldése akadályokba ütközik és nem jön létre. Ez esetben a magyar delegáció visszatér a képviselőház kezébe, megbizása lejár, hatásköre megszűnik s a reabizott föladatok megoldásához hozzálát a megbizó: maga a képviselőház. Itt terjesztik elő a külügyekre, a közös védelemre és pénzügyekre vonatkozó költségvetéseket, javaslatokat és jelentéseket. A közös külügyminiszter, a hadügyminiszter, a hadi tengerészet feje és a közös pénzügyminiszter a kik eddig mindkét delegációban képviselték tárcáikat, — megjelennek majd a magyar törvényhozás termében és itt mondják el expozéjukat. A magyar delegációban sem beszéltek maguk a külügyminiszter és hadügyminiszter, majd a magyar képviselőházban is lesznek megbizottjaik, a kik beszédeiket, válaszaikat, információkat tolmácsolják. De ott lesznek a magyar törvényhozók körében, a kik majd megvitatják a diplomáciai eseményeket, megadják a fölmentést a külügyi politikáért s megszavazzák a közös hadügyi költségeknek kvóta szerint (még az is rendezendő!) Magyarországra eső

részét.

Ausztria részéről majd elvárjuk a viszonzosságot, hogy tudniillik ott is viselni fogják a rájuk eső kiadások terhét. Hogy mi módon biztosítják ezt Ausztriában: ez Ausztria dolga. Mi fizetünk alkotmányosan, ők ugy, a hogy lehet. Mert így vagy úgy, fizetni muszáj. S ki tudja: mennyit?

A protestáns irodalmi társulat Debreczenben.

A mai ünnepség istentisztelettel vette kezdetét.

Istentisztelet.

Az istentisztelet, a mely bevezetését képezi az egyházi érdekű munkának, 8 óra után vette kezdetét. Gyurátz Ferencz dunántuli ág. ev. püspök lépett a szószékre s elmondta imáját, melyben a haza különböző nyelvű és vallásu polgárainak egyetértő testvériszeretetéért fohászokodott fel az ég urához.

Az egyházi beszédet Petry Elek Budapesti évi ref. theol. tanár tartotta.

A gyűlés.

A templomból a kollegium disztermébe vonult fel a tömeg, melyet a

A kis hadnagy.

A kis hadnagy csillogó szép uniformisában naponkint betévedt a Rozmaring-utczába, mely voltaképen csak bitorolta az utca nevezetét, mert egy hitvány köznél nem volt egyéb. Alig néhány házból állott, de minden háznak ablaka színültig volt virággal. — Viritó, üde hónapos rózsák kandikáltak ki az arra menőkre, a rózsáktól rejtve egy-egy selymes haju leányfej, tűzben égő fekete, meg kőkény szem. A kis szőke hadnagyot ez utóbbiak csábították a Rozmaring-utczába. Története is van a dolognak, elülről kezdhetjük.

II.

A kis szőke hadnagy egyszer fűtyörészve jött ki a kaszárnyából. Jó

kedve volt, a mult éjjel duhaj mulatozás nem ütött azon csorbát. Czelálanul kóborolt a városban, s mikor egyik utczába befordult volna, szemtől-szembe egy kis leánnyal találkozott. Könnyedén, kecsesen lépegetett az utca rossz kövezetén a kis leány; nem ügyelt a mellette elmenőkre, csak az utja elé nézett. A kis szőke hadnagy nyomon követte: gyönyörű ibolyaszín szemei voltak a kis leánynak. Szerette volna, ha egy sugár rája téved azokból. A kis leány nem nézett hátra; a Rozmaring utczának tartott s ott abban a virágos ablaku utczában csak eltűnt egyszer a kis szőke hadnagy — szemei elől, de a kis szőke hadnagy látta, hogy az egyik ház ablakából, a hónapos rózsáktól rejtve, — reá tekintenek azok a gyönyörű szép ibolyaszín szemek.

A szívéhez kapott, lázasan, hevesen dobogott az; kezeivel végig simította az arcát s érezte, hogy — elpirul.

III.

A kis szőke hadnagy másnap megint találkozott a leánnyal, s a hónapos rózsák árnyékából ismét rátekinettek azok az ibolyaszín szemek. Másnap is, harmadnap is megint. De a kis szőke hadnagy úgy vette észre hogy az ibolyaszín szemeken kívül, fekete szemek meg szürke szemek is tekintgetnek reá. — Ugyanabból az ablakból, ugyancsak a hónapos rózsák árnyékából; de egynek a sugara sem volt oly égető, mint az ibolyaszemüeké.

Egyszer aztán összetalálkoztak.

— Kisasszony! — mondta a hadnagy.

MEGNYILT

a LAMBERGER és TÁRSA butorkereskedő czég BUTORGYARA

ARANY JÁNOS UTCZA 5. sz. alatt. Főüzlet piac utca 44. sz. Dr. UJFALUSI ház.

Mindennemü e szakba vágó munkák felvállaltatnak.

kollegium diszterme nem volt képes befogadni.

Kévéssel kilencz óra után elfoglalták az elnöki emelvényt Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter. Gyurácz Ferencz, Kiss Áron, Szász Karoly, Kun Bertalan Bartók György Zelenka Pál és Antal Gábor püspökök. Gróf Dégenfeld József főgondnok, főrendiházi tag, Simonffy Imre kir. tan. polgármester.

Az első sorokat hölgyközönség foglalta el.

Egynegyed 10 órakor Gyurácz Ferencz megtartotta megnyitó beszédét. Örömet fejezte ki, hogy a M. P. I. T. Debreczen városában tarthatja nagygyűlését. A megindultság hangján emlékezik meg Erzsébet királyné elhunytáról.

Azután vázolta azokat a czélokot melyeket a társulat maga elé kitűzött. Oly irodalmi táplálékokat kell a népnek nyújtani, melynek erkölcsi tartalma megszilárdítsa a nép hitét.

A vallásos érzület fejlesztése mindenek felett való. Szívvel lélekkel munkálni azon, hogy a hit mint szikla szilárd talaj erős legyen. A vallásra mint nélkülözhetetlen uritársra szükség van az embernek, a míg él a földön.

Ezután Kiss Áron püspök és főrendiházi tag, gróf Dégenfeld József főgondnok és Simonffy Imre kir. tan. polgármester elfoglalták a diszeinöki széket.

Kiss Áron Szívének teljes melegével üdvözölte a társaság egybegyűlt tagjait.

Utánna Hegedüs Sándor miniszter emelkedett fel szólásra. Fogadják ez üdvözlésekért mindnyájunk köszö-

— Uram! — felelt vissza a leány.

Egyiküknek sem tűnt fel ez a hirtelen ismerettség. Régóta keresték egymást — álmaikban s, — e találkozás az álmok teljesülése volt csak.

A kis szőke hadnagy a kapuig kísért a leányt. Erzékenyen bucsuzott s ismét látta az ablakból — a hónapos rózsáktól rejtve — utána tekinteni a gyönyörű ibolyaszín szemeket, — de már a feketéket, meg a szürkéket — nem.

IV.

A kis szőke hadnagy megkérdezte a kis leányt.

— Testvérei is vannak talán?

— Nincs, magam vagyok; ketten vagyunk én és az édes anyám.

— Mintha leányarcokat láttam volna az ablakon át, tudja, a hónapos rózsák szomszédságában.

— Igen, mondta, voltak nálunk leányok, voltak, de már nincsenek. Az édesanyám varrónő; segédkeztek neki. Most már elbocsátotta őket

netét. Társulatunk, mely nagy czélkért küzd, nem hasonlítható máshoz mint egy kis méceshez, melyet kénytelenek vagyunk városról-városra hordozni, hogy észre vegyenek.

A társulat czélja a hitet lelkesedést nemcsak a magasabb körökben, de a nép között is terjeszteni, mert a maikorban márcsak a néppel lehet dolgozni. Hisszük, hogy az a méces mely a mi társaságunkat jelképezi, annál jobban ég minél tisztább levegője van. Ilyen tiszta levegőjű város Debreczen, — itt lobog a méces!! És mi azért jöttünk ide! A hitet az utóbbi időben ezer meg ezer ellen támadta meg. Ez azonban meddő munka. Ha a tudomány harezrakél a hit ellen, csődöt mond. A tudománynak kezdet kell fogni az erkölcsi és hittől csak így fog diadalmaskodni.

A népoktatást, felsőbb nevelést, a felvilágosítás kedvéért minél szélesebb tere kell kiterjeszteni. A tudomány összeegyeztetve a vallással boldogságot fog teremni. Hisz a vallás az, amelynek minden tekintetben boldogító tartalma van. Az altruizmus, mely most lábra kezd kapni, is ez okok miatt jut eszébe. — Mert ez azt kívánja, hogy az ember embertársáért mondjon le mindenről. Mennyivel felségesebb a Krisztus tana, amely azt mondja: „Szeresd felebarátodat mint ten tagadat.“ — Nem kívánja, hogy valaki megölje magát felebarátjáért, csak azt óhajtja, hogy szeresse felebarátját. E társulat ápolja a tudományt, de azt a tudományt, a mely a vallással fog kezni.

De nem zárkozhatik el azon aggodalmaktól, melyek különösen az utóbbi időben töltötték el szívét. Uj

anyus; én kértem, hogy tegye s anyus jó asszony, — megtette. Most én segíték neki s ha nappal sem végezhették el a munkát, megtoldjuk az éjszakával.

A kis szőke hadnagy veztelen gyönyörrel hallgatta a kis leány vallomását s a puha, bársonyos kezek után nyulva belenézett azokba az ibolyaszín szemekbe, hosszan, mélyen. Érezte, hogy beleveszett azokba a lelke is, nem szabadithatja ki már onnét.

— Miattam tetted azt, miattam, ugy-e? kérdé akadályozva — és miért?

A kis leány nem kapta el puha bársonyos kézeit a hadnagyéból, ott hagyta őket s közelebb simulva a szép uniformishoz csendesen sugta:

— Nem akartam hogy azok szemem is gyönyörködhessek, te benned — édes!

Aztán oda borult a kis szőke hadnagy ziháló keblére,

Tóth Dezső.

törvényeink vannak s ezek változást idéztek elő. Ettől ugyan nem félt, mert tudja, hogy ezek csak hasznosan fognak munkálni. Azonban küzdenünk kell mégis azon láthatatlan ellenség ellen, a mely egyházunkat mind erősebben támadja meg. De hiszen ha anyagi érdekeinket, melyek ép úgy mint a hit, ki vannak téve megtámadtatásnak — védelmezzük folyton — vallásunkat nem védelmezzük meg? Nem vesszük fel a küzdelmet? Beszédét így fejezi be. Uraim. Hét püspök vesz körül, a protestantizmus korusában vagyok, én felveszem a küzdelmet s harezolok a győzelem biztos tudatában! (Hosszan tartó éljenzés.)

Ezután Gyurácz Ferencz lelkes szavakkal üdvözölte Hegedüs Sándor minisztert.

Majd Szöcs Farkas a budapesti theol. akadémia, a társaság titkára olvasta fel titkári jelentését.

Azután Balogh Ferencz debreceni theologiai tanár lépett az emelvényre, s tartotta meg szabad előadását. Visszament a multra és ecsetelte a protestantizmus küzdelmeit, szenvedéseit. Előadását zajos éljen követte.

Majd Szabolcska Mihály, egy kis fekete kötésű könyvet vett elő, s abból olvasott föl n é g y gyönyörű költeményt.

Hegedüs Sándor miniszter ezután megtartja a nagygyűlést bezáró beszédét. Legelőször is kifejezi a társaság igaz örömét a gyűlés sikere felett. De — ugymond — kénytelen egy titkot elárulni. A prot. irodalmi társaság tulajdonképen verbuválni jött Debreczenbe. Verbuválni jön tagokat. A miniszter hiszi, hogy ez sikerülni is fog. Ezután megköszönve a tagok és a közönség érdeklődését, a nagygyűlést éljenzések közt bezárja.

A diszebéd.

Délután két órára bankettre gyűltek össze a Bika-szállódában az illusztris vendégek. A bankett menüje a következő volt:

Leves:
Liba ragou
Fogas tartár mártással.
Nyárson sült körözve ugorka.
Vegyes szárnyas és sertés karaj.
Saláta Compot.
Sonkás koczka.
Turós és almás rétes.
Vegyes gyümölcs, sajtok.
Fekete kávé.
Szabó-féle Olasz Rizling.
Érmelléki ó bakar.
Ménesi vörös.
Ásványvizek.

A harmadik fogás után az első felköszöntőt a miniszter mondotta. Mély csendben, állva hallgatták a királyt dicsőítő szép szavakat és zúgó éljen volt rá a felelet. Simonffy polgármester a kereskedelemügyi miniszter nejét, a miniszter pedig Debreczen polgárait és asszonyait éltette.

A miniszter látogatása.

Hegedüs miniszter ahogy fogadásakor mondotta, ugyis jött Debreczenbe,

mint kereskedelmi miniszter. És mint ilyen tett tegnap délután látogatókat, megnézvén városunk néhány országos hírű nagy ipartelepét.

A látogatást a bankett után tette a miniszter. Öt órakor ült kocsiba a gróf Dégenfeld József főispán, Dobiecky Sándor lovag üzletvezető, Király Ferencz dr. orsz. képviselő és többek kíséretében a kereskedelmi akadémiába hajtatott. A minisztert itt Szabó Kálmán fogadta s felvezette a díszterembe, hol Zádor Lajos tartott hozzá beszédet. Ugyancsak itt tisztelgett a miniszternél a helybeli ipartestület is, melynek nevében Tóth Kálmán elnök tartott beszédet. A miniszter mindkét üdvözlésre röviden válaszolván, megnézte a Csokonai szobát, a Csokonai reliquiákat s beírta nevét a vendégkönyvbe, melyben rajta kívül még csak két név van: a feleségéé és a leányáé.

A kereskedelmi akadémiából a kir. tábla épületébe hajtatott a miniszter, hol Bernáth Elemér elnök fogadta. A miniszter az elnöki lakást s a kis és nagy tanácsstermeket nézte meg, s igen kellemesen lepte meg az a mondhatni pazar csiny és izlés, melylyel a termek berendezve vannak.

Innen a Stern féle kefégyárba mentek. A tulajdonosok szépen földszítették ez alkalomból a gyártelepet, melynek bejárájánál Stern Győző üdvözölte a minisztert, kifejezvé a gyár örömét azon nem remélt szerencse fölé, hogy a miniszter drága idejéből nekik is áldoz néhány percet. Az üdvözlésre Hegedűs Sándor röviden válaszolván, elindult megtekinteni a gyártelepet. A miniszter a kefégyártás iránt rendkívüli érdeklődést mutatott, mindent apróra megnézett s figyelmesen hallgatta a magyarázatot, melyekkel a tulajdonos szolgált. A valóban érdekes szemle végével egy kis csarnokba vitték a minisztert, hol a gyár által előállított kefékből volt egy kis kiállítás rendezve. Itt érdekes epizód játszódott le. Stern Józsefné, kit akkor mutattak be a miniszternek, megkínálta a minisztert.

— Parancsoljon kegyelmes uram egy kis konyakot, vagy szivart, vagy mindakettőt.

— Ha már választanom kell a konyak és szivar közt, — mondta a miniszter mosolyogva — hát akkor inkább csak iszom. S ivott egy pohár konyakot. Ezalatt előállott a város ötos fogata s a miniszter hajtatott át az István gőzmalomba. Távozásakor a gyár munkásai lelkesen megéljenezték.

Az István gőzmalomban Sesztina Lajos igazgató fogadta a minisztert s felajánlott neki egy példányt a malom ötvenéves történetéből. A miniszter válaszolván Sesztinának, kijelentette, hogy a vidéki malomipart nagy figyelemmel kíséri s a mennyire csak tőle telik és lehet, segíteni is fogja azokat. Az üdvözlés után a gépházat nézték meg. Azután a tranzmissziós

teremben és az első emeleti hengerek és kőjárat helyiségét nézte meg. Távozásakor köszönetet mondott Mayer igazgatónak, ki a malomban kalauzolta, majd Sesztina Lajoshoz fordult s így szólt:

— Megyek nem sokára a leányához, meglátogatom Iglón. Igazán derék asszony! (Sesztina leánya ugyanis Münnich Aurél, a hadügyi budget előadójának a felesége.) Majd szívélyesen köszönve mindenkinek beült a kocsiba a miniszter s a városon keresztül kihajtatott a gépjavitó műhelyhez.

A műhely előtt Dobiecky bemutatta az üzem főnökét és főbb tisztviselőit, azután hozzáfogtak a telep megtekintéséhez. Végig járták az összes műhelyeket, sőt egy villamos tolokára is rállt az egész társaság úgy mentek végig az egyik műhelyen.

A miniszter minden iránt nagy érdeklődéssel viseltetett, az egyes nevezetesebb gépeket megszemlélte, működésbe hozatta s nézte a munkát, amit azok a kolosszusok végeznek. A műhelyek után a raktárakat és közös ebédlőt tekintették meg. Itt Dobiecky Sándor kávéval kínálta meg.

— Szoktam ugyan. De már késő van, mondá órájára pillantva a miniszter.

S aztán megköszönvén a magyarázatokat, a kalauzolás kocsira ült s hajtatott be a Bika szállodába, átöltözni a hangversenyre.

A hangversenyt családjával együtt élvezettel hallgatta végig, tétszésének kifejezést adott.

Hangverseny után, a miniszter családjával együtt elutazott.

POLITIKAIHIREK.

A miniszterelnök utazása. Széll Kálmán miniszterelnök holnap Rátóról Budapestre érkezik s minisztertanácsot fog tartani kabinetjének tagjaival. A minisztertanácsnak egyik főtárgya lesz a jövő héter ismét egybeülő képviselő ház mankarendjének a megbeszélése. A miniszterelnöknek tegnap látogatást tett Rátóton Perczel Dezső, a képviselőház elnöke.

A biharmegyei szabadelvű párt nyilatkozata. Biharmegye szabadelvű pártja Hegyesi Márton elnöklésével tartott ülésében egyik nagyváradai ujság híresztelésével szemben kimondotta, hogy bár Tisza Kálmánhoz feltétlenül ragaszkodik, ez nem zárja ki azt, hogy Széll Kálmán politikájának rendíthetetlen híve ne maradjon, mivel Tisza Kálmán és a kormány politikája egy: az igaz liberális szabadelvűség, s Tisza és Széll politikája közt nincs differencia, a mint ezt Tisza István is kijelentette.

TARSAS ÉLET.

Apró hirdetés.

Minél jobban terjed a becsületes reklámcinálás, minél tisztábban látják az emberek, hogy a hirdetés arra való helyen és arra való időben, az üzlet kiterjesztésének legokosabb és leginkább célravezető módja, annál jobban hódít az apró hirdetés is. — Olcsó, sok ember olvaasa és mindenfelét el lehet benne mondani. Manapság apró hirdetés utján adnak és vesznek az emberek, csereberélnek, ismeretséget kötnek, de sőt Hymen gyakran emlegetett rózsaláncaizai is sokszor elsősben az apró hirdetés betűi köré fogódnak. A mi jó és praktikus, az hamar terjed és azért van az, hogy ma már Japánban is tudják, mi az apró hirdetés.

A mikadó országában is arra törekednek a fiatal hölgyek, hogy lehetőleg hamar jussanak főkötő alá és ha ez a törekvésük nem sikerül olyan hamar, a hogyan hiszik, a mindig beváló apró hirdetéssel próbálnak szerencsét. Egyik japáni ujságban nemrégén a következő apró hirdetés jelent meg:

Közhirre teszem, hogy fiatal csinos lány vagyok, rózsás az arcom, fekete hajam sűrű szemöldököm tökéletes és alakom jó. Elég pénzem van arra, hogy kellemessé tegyem az életemet és éveimet egy szeretett férfival töltsem el, a ki mindig hű kísérőm maradhat. Ha akad olyan szép, tehetséges és művelt ember, a ki feleségül vesz, hogy nappal a kedves virágban éjjel a holdban s az ezüstös csillagokban velem együtt gyönyörködjék akkor egész életemen át szívesen hű maradok hozzá. S ha elröpült az élet szívesen nyugszom vele egy sirban.

Ennek a poétikus apró hirdetésnek bizonyára megvolt a haszna. Ha a rózsás arcú fekete hajú japáni szépség azóta nem kapott hozzáillő férjet, akkor Japánban nem tudnak az emberek ujságot olvasni.

VIDEK

Rablótámadás egy pap ellen. Izgalmas éjjele volt a múlt hét egyik napján a napkori (Szabolcsmegye) görög katolikus papnak. Három ismeretlen ember az esti félhomályban, mielőtt a kazukat bezárták volna, belopódzott a pap lakásába s mikor a házban már mindenki szunnyadt, előbujtak rejtekükből s behatoltak a szobákba. Két szobában teljesen felhánytá a butorokat, kikutatták a szekrényeket s szanaszét feküdt a sok ruha nemű és ékszer a földön. Az ott levő ékszereket t. i. nem vitték el, nehogy ezek nyomukra vezessék az igazságszolgáltatás közegeit. Bámulatraméltó az a dolobban, hogy a szomszédaszobában alvó pap és felesége a zajtól — a

* **Monstre váltóhamisítási per.** A debreczeni kir. törvényszék, büntető tanácsa folyó hó 25-én hétfőn reggel kezdi tárgyalni Suba Jánosné és társai monstre magánokirat hamisítási bűnügyét. A törvényszék vád alá helyező végzése 50 oldalra terjed. Első rendű vádlott Suba Jánosné született Faragó Zsuzsánna volt házmesternő, a ki egymaga 54 rendbeli váltóhamisítást eszközölt. A vádlottak száma kilencz. Másvrendű vádlott Kovács Józsefné husárlónő 14 rendbeli váltót hamisított. Nagyobb rekordot értek el a váltóhamisításban: Kecskés Sándorné 28 rendbeli, Elek Ferenczné négy rendbeli, Szepesi Sándorné nyolcz rendbeli, Albert István hét rendbeli váltót hamisítottak. A vádbeli eselnymények száma 64. A monstre per tárgyalása mely hétfőn reggel a törvényszéki palota első számú nagy tanácstermében fog folyni, — körülbelül nyolcz napig tart el. A vizsgálati fogságban levő Subáné védőjéül hivatalból dr. Fejér Ferencz, majd dr. Weisz József ügyvédek neveztek ki, de ezen ügyvédek a védelmet nem fogadták el.

* **Keresnek egy embert.** Egy embert keresnek most e széles hazában a kinek egyedüli erénye az, hogy folyó víz mosolyog. Hiába azonban az, hogy ezen erényéről a rendőri lapokban vesznek tudomást. Mert Korbuly Vendel igen rossz hajlamu ember. Mosolygós képe a legsötétebb lélek tükrözője. Ahol alkalom kínálkozik, egy pillanatig sem tévőváz: lop, rabol és verekszik. Tudvalevő azonban, hogy a kutra járó korszó is előbb utóbb eltörök. Így történt Korbuly Vendellel is. Zsándár kézre került, de el is szökött. A sok hamis dolgok és a szökés miatt most halálra keresik, kutatják és valószínűnek tartják, hogy erre me nekült.

* **Hangverseny.** A prot. irodalmi társaság Debreczenben időző tagjainak tiszteletére tegnap este fényesen sikerült hangverseny zajlott le a Bikaszálloda disztermében. A diszterem zsufolásig megtelt, a páholyok tömve voltak s megjelent a hangversenyen Hegedüs miniszter családjával is. A műsor minden száma nagy tetszésre talált, a munkás dalegyet pedig Balaton nótáinak precíz előadásával diadalt aratott. Szabó Irmát, aki Vörösmartitól Szép Ilonkát szavalt nagy hatással, gyönyörű csokorral lepték meg. Kiváló sikert ért el és zúgó tapsokat aratott Kállay Lujza is, a kit szintén megleptek egy csokorral és egy felette diszes állvánnyal. Különösen nagy sikert ért el Dóczy József „Megerőlt a” kezdetű s felvillanyozó ma-

gyar népdalaival. Végül az összes dalegyetek a szózatot énekeltek, amelyet a nagyközönség állva hallgatott végig.

* **A kertészeti kiállítás megnyitása.** A debreczeni kertészeti kiállítás rendezésén lázas erővel dolgoznak a nagyerdei pavillonban, hogy a munkálatok holnap estig teljesen készen legyenek. A kiállítás ünnepélyes megnyitása szombaton délelőtt kilencz órakor lesz. Attól kezdve a kiállítást megnézhetik az érdeklődők.

* **A hűtelen jegyes.** Kun Ede úrról szól az ének szájról-szájra. Ugy látszik nem a legjobban ment a cipész mestersége, mert kénytelen volt menyasszony után nézni, már tudniillik olyan menyasszony után, a kinek legalább van egy kis pénzeeskéje. Eljegyezte annak rendje és módja szerint és apróbb összegeket előre nem nem látható akadályok lebonyolítására föl is szedegetett tőle. De a mi sok, az csak sok, a menyasszony addig adogatott pénzeeskéjéből, — míg végre elfogyott az utolsó krajcárig. — Miután pedig legutóbb nem tudott a menyasszony a vőlegénynek 15 frtot adni, az kereken kijelentette, hogy a „gyűrűmet add vissza.” A boldogtalan ara bepereli vőlegényét az apránként kiesalt — hozományért.

* **Mert szeretett.** — Kiterítve fekszik élte tavaszán 16 éves korában, akkor, mikor legjobban kellene örülni az életnek, a falu szép leánya Lente Zsófi. Meghalt, mert szeretett, hitt és hitét nyomon — követte a csalódás. A legény kiért mindent áldozott, elhagyta őt szívtelenül s a leány nem tudta elviselni ezt a nagy bánatot s a késő éji órákban őt csomag gyufát áztatott egy pohár vízbe s azt megitta. Mire hozzátartozói reggel benyitottak szobácskájába, a leány már halott volt s az előbb a melegen dobogó szív megszűnt érezni. — Az asztalon egy kis papír darabra e pár szó volt vetve: „Meghalok, mert nagyon szeretek” Nagy részvét mellett temették el a falu szerelmes szép virágszálát.

* **Sok az elmebeteg.** Szomorú jelen ségről tanuskodik a belügyminiszternek egy valamennyi törvényhatóságához intézett körrendelete. Ez a körrendelet, arról értesíti a törvényhatóságokat, hogy az állami gyógyintézetek ez idő szerint annyira tul vannak zsufolva hogy azokba új elmebetegét csak rend kívül sulyos esetben, belügyminiszteri engedéllyel lehet elhelyezni. Nehogy tehát hiába utaztassák a betegeket és hiába költsenek, a belügyminiszter tutasítja a törvényhatóságokat, hogy előbb kérdezzék meg az illető intézet igazgatóját, van-e hely? Ha az igazgató tagadó választ ad és a bete get okvetlenül el kell helyezni, akkor

arról tegyenek jelentést a belügyminiszternek és kérjenek engedélyt. Mint különben értesülünk, mivel az elme betegek évről-évre szaporodnak, a belügyminiszter tervbe vette az elme gyógyintézetek újabb szaporítását.

* **Megfelelt.** — Borotvált ön már majmot? — Kérdi egy tréfás vendég a borbéjtól.

— Nem kérem aláson, — válaszolá a borbély, — hanem ha parancsolja, megkísérhetem.

* **Fekete Jakab uri divat fehérnemű kalap, férfi, női és gyermek cipő különlegességek üzlete, főpiacz kistemplom mellett, a mai kornak megfelelően berendezve megnyilt.**

* **Hazai ipar.** Brassó és gácsly gyapju szövetek férfi és fiu ruhakra felöltőkre téli kabátokra, valamint zsolnai gyapju Kassán női ruhákra olcsó szabott áron kaphatók Szabó Lajos fiaj czégnél Debreczenben.

■ Mindazok, a kik már most legalább egy negyedévre megrendelik a Debreczeni Ujságot, október elsejéig ingyen kapják lapunkat. ■

TAVIRATOK.

A király utja.

Budapest, szept. 20. (A D. U. ér. táv.) A király mint telegrafálják, ma reggel 6 órakor Meránba utazott. Elutazása előtt a hadgyakorlatok fővezetőségének tagjai és a tábornokok a kastély udvarán gyülekeztek. Ő felése az egybegyült tisztek felé fordulva, legfelsőbb köszönetét és elismerését nyilvánította Beck báró tábornoszernagynak, a vezérkar főnökének a gyakorlatok sikerült és tanulságos rendezéséért és ezeltudatos vezetéséért majd a fővezetőség tagjainak mondott köszönetet fáradtságos és eredményes működésükért. A legfőbb hadur ezután a vezérkar főnökének és a csapatfelügyelőknek kezet nyujtva, a többi tisztektől katonás üdvözléssel bucsuzott.

Salétromsavat ivott.

Budapest, szept. 20. (A D. U. ér. táv.) Hotovi Frigyes, budapesti születésű, 41 éves vasesztergályos megunt az életét és úgy akarta magát elpusztítani, hogy az elmúlt éjjel a népszínház u. 14.sz. lakásán salétromsavat ivott. Oly sokat vett be a veszedelmes folyadékából, hogy belseje összegegett. — Az állapota életveszélyes. A mentők a Rókus kórházba vitték a szerencsétlen embert, a ki eszméletlen állapotban van, úgy, hogy nem lehet kihallgatni. Tettének okáról pedig csak ő tudna felvilágosítást adni, mert semmiféle írást se hagyott hátra.

Dreyfus megkegyelmezése.

Páris, szept. 20. (A Debreczeni Ujság eredeti táv.) A Figaro üdvözlő Loubet elnököt és a kormányt Dreyfus megkegyelmezéséért. Azt mondja, hogy a kormány jó tettet végzett, a mely helyre állítja az ország békéjét.

A Lanterne ezt írja: Ma egygyel kevesebbedett az emberiség szenvedéseinek száma, de igazság még most sincs. Ez a jövő munkája lesz. Ugyanez a lap azt hiszi, hogy Dreyfus dél Franciaországba megy és ott várja be rehabilitását.

A Journal, az Echo de Paris és a Gaulois éles hangon bírálják a Dreyfus megkegyelmezését, amelynek szerintük sem ideje, sem föltételei nem voltak meg. Ezek a lapok azt várták, hogy nemcsak Dreyfusnak kegyelmeznek meg, hanem a kegyelmet kiterjesztik a Dreyfus-ügygyel összefüggő összes ügyekre valamint az állami törvényszék előtt folyó pörre is.

Rennes, szeptember 20. (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Dreyfust ma éjjel 3 órakor kibocsátották börtönéből. A kibocsátás a legnagyobb titokban történt. Dreyfus azonnal vonatra ült és Nunter felé utazott.

A pestis.

Montevideo, szeptember 19. (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Az az egészségügyi bizottság, a melyet Asuncijonba küldtek, megerősíti, hogy ott föllépett a pestis.

Szenzációs öngyilkosság Bécsben.

Bécs, szept. 20. (A D. U. er. táv.) A bécsi hírneves Coudé képfestőgyár főnöke, Hetsching Róbert a múlt héten eltűnt. Mindenfelé azt rebesgették, hogy a nagy gyárcs, a kinek ugy Ausztriában, mint nálunk több fióktelepe van, alighanem öngyilkossá lett. A nyomára jönni azonban nem tudtak. Ma azt a távirati értesítést kapjuk Bécsből, hogy pár nap előtt egy holttestet fogtak ki Resensburg mellett a Dunából. Eleinte nem tudták a hullát agnoszkálni, de ma felismerték benne Hetschinget, az eltűnt gyárost. Az öngyilkosság kereskedői körökben nagy feltűnést kelt.

Uralkodók utazása.

Koppenhága, szeptember 20. (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Az orosz csári pár ma délután a Sarkesil-lag yachttal Kielbe utazott.

Malmö, szeptember 20. (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) A Ho-

henzellern yackt, a melyen Vilmos császár utazik, viharos átkelés után tegnap este fél 9 órakor horgonyt vetett az itteni kikötőben.

A hadgyakorlat áldozatai.

Budapest (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Klagenfurtból táviratozzák, hogy a mai hadgyakorlat alkalmával igen súlyos baleset történt. *Egy ágyú felfordult és maga alá temette a szolgálattelvő legényeket, a kik közül kettő súlyosan megsebesült, a többiek is könnyebb sérüléseket szenvedtek.*

A francia vezérkari főnök betegsége.

Páris, szeptember 20. (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Az Ecclair jelentése szerint Brault tábornoknak, a hadsereg vezérkari főnökének állapota rosszabbra fordult. Attól tartanak, hogy nem éri meg a reggelt.

Október 6-ika.

Budapest, szept. 20. (A Debreczeni Ujság ered. táv.) A főváros mai közgyűlésén határozatilag kimondotta, hogy az október 6-iki gyászünnepegy alkalmával ugy a gróf Batthyány Lajos, mint az aradi vértanúk sírjára koszorút helyeznek, és az ünnepélyen Budapest városa küldöttség által képviselteti magát.

Az Ugron-párt szintén értekezletet tartott ez ügyben, melyen elhatározták, hogy testületileg leutaznak Aradra, hol a vértanúk szobránál Ugron Gábor beszédet fog tartani.

Öngyilkosság a fogadóban.

Budapest (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) A kerepesi-uti Metropol fogadóban ma reggel Wagner Ferencz 23 éves, bicskei születésű szigorló mérnök forgópisztolyal mellbe lötte magát. A szerencsétlen férfi csak tegnapelőtt bérelt lakást a hotelben és nagyon csendesen és visszavonultan élt. A lövés okozta dörrenésre összefutottak a fogadó alkalmazottjai és rögtön a mentőkért telefonáltak a kik hamar ott voltak a helyszínén. Tettét alkamasint szerelmi bánatában követte el, bár ő maga vonakodik erre nézve felvilágosításokat adni. A mentők az életunt fiatal embert bevitték a Rókus kórházba.

Háboru előtt.

Fokváros, szeptember 20. (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Innen 1200 embert Kimberleybe küldtek.

London, szeptember 20. A Reuter ügynökség jelenti: Chamberlain és Milner között élénk táviratváltás folyik. Milner fontos kérdéseket intézett Cranje elnökéhez.

Melbourne, szeptember 19. (Reuter.) A viktoriai honvédelmi miniszter elrendelte, hogy önkénteseket toborozzanak Dél-Afrika számára.

Protória, szeptember 19. (Reuter.) A volksraad bizottsághoz utasította azt az új törvényjavaslatot, a mely szerint a felségsértők és hazaárulók vagyona konfiskálendő. Azután zárt ülést tartott a volksraad.

Betörő segédjegyző.

Budapest (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Rottlik Lajos nyugalmazott vasuti irodaigazgató a napokban jelentést tett a rendőrségnél hogy a József-körut 71. szám alatt levő lakásának az ajtaját valaki alkulcs segítségével feltörte és a lakásból értékpapirokat, ékszereket és ruhá nemüeket lopott el. A rendőrség megindította a nyomozást és kiderítette hogy a betörést Bettlik tulajdon unokaöccse, Somogyi István volt segédjegyző követte el Palósty Ágoston és Hiller Ágoston faczér kereskedősegédek segítségével. A három jó madarat a rendőrség ma délelőtt letartóztatia. Ki hallgatásuk alkalmával mind a hárman bevallották tettüket és azzal védekeztek, hogy a nyomor vitte rá őket a betörésre.

Budapesti tőzsde.

Budapest, szeptember 20. (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Buza okt. 8.44. Buza ápr. 6.79. Új tengeri 5.07. Rózs 6.60. Zab 5.00.

VEGYES.

* Szerencsétlenül járt akrobata. — A szabadkai hippodromban vasárnap este Andrassy Gyula akrobata trapézmutatványok közben oly szerencsétlenül zuhant alá a magasból a porondra, hogy koponya törést és agyrázkodást szenvedett s most élet halál között lebeg. A szerencsétlenség nagy pánikot okozott a közönség előtt. Nehány hölgy el is ájult. A szabadkaiak nagyon kedvelték Andrassyt, a ki elsőrangú birkozó és légtornász művésze volt a hippodromnak.

Öt gyermek halála. A pozsonymegyei Szilincs községben a minap öt apró gyermek a falu agyagbányájában játszott. Egyszerre a lazán összefüggő tömeg leszakadt s maga alá temette a gyermekeket. A községi lakosok csak későn vették észre a veszedelmet s hosszú, fáradságos munka után már csak halva szedhették ki a kicsinyeket a hatalmas agyagréteg alól. A gyermekek közül három egy szegény eszmadnié, a kit a szörnyű csapás majdnem esztől fosztott meg. Halott a temető kapuján. Rémes látványnak voltak szemtanúi Bakabánya honfoglalás község lakói. — A temetőbe kísérték ki egy halottat, a mikor észrevették, hogy a temető ka-

duján egy halotttest lóg. Cziglan Gyula bakabányai községi jegyzőt ismerték fel benne. Cziglan semmi irást sem hagyott hátra, amelyből öngyilkosságának okát megtudhatnák. A temetőt újra be fogják szentelni.

Elfogott rablóbanda. A daróci esendők elfogtak egy tizenegy tagu rablóbandát, mely Ábránytól Miskolcig az egész lakosságot folytonos retegésben tartotta. Az elfogott betörő rablók orgazdáit Kövesden, Mezőkeresztesen és Miskolcon keresik.

Fölrobbant hajó. A Konstantinápolyi kikötőben tegnap nagy szerencsétlenség történt. A Konstantinosz nevű gőzösön, a mely a levantei vonalon járó Pera hajót vontatta, az erős fűtés megrepesztette a kazánt s a robbanás következtében a vontatógőzös elsüllyedt. A kapitány és négy matróz a tengerbe veszett.

A kuruzslás áldozata.

— Saját tudósítónktól. —

Szegeden az alsó tanyán nagyon jól ismerik Gulyás-Kis Örsét, a vén kuruzsló asszonyt. Jártak hozzá a lányok, menyecskék, a kik mind szerelmi bájitalt kértek tőle, különösen azonban a szerelem mindenféle következményeinek eltüntetésére vállalkozott.

Igy került hozzá Kiss Viktoria, a postamester nő husz éves leánya. És a jó Örsze néne pénzért és jó szóért szívesen segített rajta. Adott neki valami folyadékot, hogy igya meg.

A leány megitta, de csakhamar rosszul lett tőle, hogy az orvosi segély daczára néhány napi kínlődés után meghalt.

A szerencsétlen teremtés holttestét felboncolták, de a mérég fáját nem tudták megállapítani, a miért is a belső részeket felküldték Budapestre az országos vegyvizsgálati intézetbe. A kuruzsló boszorkányt letartóztatták.

Szökés az örültek házából.

— Saját tudósítónktól —

Szegeden tegnap nagy feltűnést keltett különös viselkedésével egy honvédszázados. Beállított a Tisza-szállóba s a mikor a kávéházi pinczér megkérdezte tőle, hogy mit parancsol, hangosan rákiáltott:

— Hozzon egy dézsa vizet. A pinczér persze nem teljesítette a kívánságot, a mire a százados még izgatottabb lett.

— Összekardlapozom, kiáltotta

ingerülten, ha nem teszi meg, a mit kívánok.

A kávé botránytól tartott s Temesváry rendőrkapitányhoz fordult, a ki Fodó honvédszázadosal együtt igazolásra szólította az ismeretlen tisztet. Ez nem sokat titkolódzott, hanem maga elmondta, hogy Budapestről a lipótmezei örültekházából szökött meg. Igazolta magát, hogy Páncél honvédszázados s tiszt ruháját elvitte az örültekházába is, a hova hónapok előtt került. Nemrég szökött meg innen s egy krajezár pénz nélkül gyalog ment Temesvárig, itt visszafordult s így jutott el Szegedre. A szerencsétlen katonatisztet a szegedi rendőrség ismét fölszállíttatja a Lipótmezőre.

Ingtatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telek könyvi osztályánál.

Magyar András és neje Szabó Borbála veszik a debreczeni 4683 sz. tjkvben + 7212 hsz. foglalt 2 hold 1300 □ öl ondódi földet dr. Medve Kálmántól 900 frtéért.

Nagy János és neje Boór Mária veszik a debreczeni 1801 sz. tjkvben 6106 hrsza foglalt 4 hold 1550 □ öl, és 6107 hrsza foglalt 5 hold 550 □ öl ondódi földdel Tóth József és neje Tar Zsuzsánától 7000 frtéért.

Posta Péter és neje Király Erzsébet veszik a debreczeni pusztá Elepi 249 sztjkvben 32 hold 656 □ öl szántóföldet Töbinger Ignácztól 11000 frtéért.

Ifj. Csontos István veszi özv. Dékány Istvánné Boldog Zsuzsánától a debreczeni 6624. sz. tjkvben 4030 a. hsz. foglalt sestakerti szőlőt 2000 frtéért.

Alföldi Mihály és neje debreceni 6589. sz. tjkvben 5222. a. hrsza. foglalt Tégláskerti szőlőből a Darvas Izi dort illető részt 3000 frtéért.

Blaskovics Mihály és társai veszik a debreczeni 5858. sztjkvben 4982. hsz. foglalt Postakerti 1000 □ öl ingatlant kiskoru Steinfel Istvántól 4500 frtéért.

Mulattató.

Kosár.

Olga: Nem fogadhatom el ajánlatát; bármennyire megtisztel is, nem lehetek önnek, csak . . .

Aladár (fájdalmasan): . . . Nővére; tudom, ezt szokták mondani.

Olga: Csalódik; anyja lesznek, mert elfogadom az atyja ajánlatát.

Eltalálta.

Tanító: Ha valaki rosszat akar tenni és egy belső hang azt mondja neki, hogy ne tegye, mi az?

Bandi: Hasbeszélés.

Iskolában.

Tanító: Ha tíz sóshal árát tizzel megosztjuk, mit kapunk eredményül?

Bandi: Hallgat.

Tanító: Hisz ez világos doig! Megkapjuk egy sóshaltól az árát.

Bandi: Kérem szépen, almával tudtam volna is, de sóshaltat nem eszem.

Csarnok.

A Botori leányok.

— Társadalmi regény. — 59.

Írta: Than Gyula.

(Folytatás.)

— Mulat? — kérdezte csodálkozással Ilona.

— Napról-napra!

— Az még nem baj!

— Sőt azt mondják erősen kártyázik is.

— Az sem baj.

— Azt is mondják, hogy ezreket veszít.

— A magáét veszíti — jegyezte meg rá egykedvűen Ilona.

— Most is oda van.

— Majd haza jön.

A szobaleány elcsodálkozott ezen a közönyösségen.

— Mi lelte ezt az asszonyt, hogy nem érdekli semmi sem?

Nem szólott semmit sem többet, úgy gondolta, hogy jobb lesz ha hallgat. Azt hitte, hogy szolgálatot tesz hireinek gyors feltalálásával és ime nagy előzékenységéért meg csak egy elismerő szóra sem talált.

Ilon ezt a közönyösséget csak színlelte. Bensőleg mind az, a mit hallott fájt neki és mikor a szobaleány távozott, nem bírván tovább uralkodni magán, leborult és zokogott.

Zokogott, sirt, keservesen. Egyszerre eszébe jutott minden csalódása szenvedése . . . Megkönnyebbülést szerzett magának azzal, hogy könyek be onthatta fájdalmát.

Egyszerre hirtelen felütötte fejét, kitörölte szeméből a könnyecskéket. Mentő gondolata támadt.

— Jó végzetem sugta meg mi legyen a megoldás! Igen! Igen! Boldogságomat ez fogja megteremteni.

— Folyt. köv. —

Favásárlók figyelmébe.

A múlt évben megkezdett vasuti átjáró hid végett a debreczeni faáru raktár szövetkezet el volt zárva a könnyű közlekedéstől és e miatt üzletét nem is forcirozhatta kellőképen, most, hogy az új vasut hid meg nyílt, raktárunkhoz a közlekedés úgy a gyalogjáróknak minpedig a kocsik részére rendkívül kényelmes, ép azért tisztelettel kérjük m. t. vevőinket, hogy igen dusan berendezett

épület és anyaga raktárunkat megtekinteni sziveskedjék, meg va gyunk arról győződve, hogy áruink, mint anyagaink kitűnő minősége az igényeket teljesen kielégíti.

Teljes tisztelettel

Faáru raktár szövetkezet.

KASZANYITZKY ENDRE

Debreczenben, piacz-utca 57. sz.

Ajánlja a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árak mellett

Ditmar, Brüner és hazai gyártmányu asztali és függő

lámpákat

Astral-, Meteor-, Apollo-, csoda-, nap- és villám-éggökkel.

Ugy szintén porcellán s angol fayence étkező, tea-, kávé-, mocca és mosdó-, valamint mindenemű asztali-, cognac- és liqueures

üveg-készleteket

majolica, bronz és china ezüst ujdonságokat.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesíttetnek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók.

Ferfi- és nő-ingek,

gallér,

kézelő,

nyakkendő,

zsebkendők,

harisnyák,

lábravalkó,

paplanok,

matrácok,

ágytakarók és

ágypokróczok

olcsó szabott árakon

kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

üzégnél, Debreczen.

Melyik a legjobb szépítőszert?

A

MOLLITERGIN

Hatása meglepően gyors.

mely puhává, fehérré, üdévé teszi az arcz és kéz bőrét, nem zsiroz s teljesen ártalmatlan.

Kapható:

MIHALOVITS I.

a „Kigyó“-hoz cz.

GYÓGYSZERTÁRÁBAN

DEBRECZENBEN.

Egy üveg ára 1 korona.

KOVÁCS GYULA vaskereskedő

Piacz-utca, a Bika szálloda mellett,

ajánlja nagy választékban raktáron levő, elősmert, legjobb minőségű

Eperjesi cserépkályháit

melyek ez iparágban első rangot foglalnak el és számos elsőrendű kitüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztosítottak.

A kályhák felállítását csakis kipróbált szakavatott állítók által végeztetem.

Ezen kályhák úgy tartósság, szépség, mint fűtőképesség tekintetében bármely külföldi gyártmánynyal versenyeznek.

Kész felállított mintakályhák raktáramon megtekinthetők.

